

Research Paper

On the Analysis of the Role of Tourism in Economic Development of Roudsar County's Villages in Last Two Decades

Houshang Darvishi¹, Isa Porramazan^{2*}, Nasrollah Molaei Hashjin³

1-Ph.D. Candidate, Geography and Rural Planning, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

2- Assistant Professor, Geography and Rural Planning, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

3- Professor, Geography and Rural Planning, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

Received: 2019/10/30

Revised: 2020/01/06

Accepted: 2020/01/10

Use your device to scan and read the article online

DOI:

10.30495/jzpm.2022.4025

Keywords:

Tourism, Economic Development, Village, Roudsar County

Abstract

Tourism development is considered as an essential element and one of the ways of villages salvation from poverty, migration, social problems, creating welfare, preserve of traditional culture characteristics, preserve of traditional texture of villages, cultural relations, and, preserve of natural sources. The purpose of this study is the analysis of the role of tourism in social development of Roudsar county's villages in last two decades. The present study was an applied research that has been done by descriptive-analytical method. The variables of this study were extracted through ingenious bases, discoveries of internal and external researchers, and also, primary field studies from studied areas. For collecting data, the documental sources and field studies were used in form of observation, interview, and questionnaire. The population of this study consisted of 27 villages of Roudsar county with tourism themes using Cochran method, and out of 4354 households, 384 rural households and 63 local managers were selected studied as the sample size. The face validity of the questionnaire was evaluated from the experts' point of view and the reliability of the variables was calculated by Cronbach's alpha coefficient that was 0.82. The Spearman correlation coefficient test was used for quantitative data analysis. The results of the analysis in correlation coefficient test showed moderate limit that proved a positive effect of tourism development on economic indices, while the impact of tourism on occupation components, increasing income of rural households, second home construction, and decreasing unemployment with means 3.83, 3.61, 3.54 and 3.45 indicated the positive effects of tourism, respectively. Thus, creating occupation themes, increasing rural household income, preventing youth migration and differentiating economic activity in the region were among of the most important effects of tourism that were studied in economic development in the studied area.

Citation: Darvishi, H., Porramazan, I., Molaei Hashjin, N., On the Analysis of the Role of Tourism in Economic Development of Roudsar County's Villages in Last Two Decades. Journal of Regional Planning. 2022: 11 (44): 185-202. DOI: 10.30495/jzpm.2022.4025

*Corresponding Author: Isa Porramazan

Address: Assistant Professor, Geography and Rural Planning, Rasht Branch, Islamic Azad University, Rasht, Iran.

Tell: 09113427240

Email: pourramzan@iaurasht.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Tourism in rural economic areas can have an effective role in sustainable tourism development and sustainability of rural communities, as tourism is one of the most effective areas in rural development that can provide opportunities and facilities for employment and income, and it plays an important role in raising the level of rural development. Therefore, it is essential to examine the economic development of rural areas and tourism, which can be a major step in the direction of rural development. Tourism target villages of Rudsar County like the general conditions of rural areas of the country, have many potential tourism opportunities in the natural, economic, social, and cultural areas. These attractions can provide the grounds for the expansion of various types of rural tourism.

The purpose of this paper is to investigate the role of tourism in the economic development of the studied villages of this County. And, the question raised in this article is to what extent has tourism in the villages of Rudsar been able to contribute to the economic development of rural areas?

Method

The present paper is a descriptive-analytical one and has applied purposes. Documentary (library) and survey methods have been used in gathering the data. Descriptive and inferential statistical methods such as correlation coefficient of SPSS software were used to analyze the data, to draw tables from Excel software and to draw GIS software map.

To determine the sample of statistics among the villages of Rudsar, 27 villages with tourism grounds were selected and the sample size was determined using Cochran method. Out of 4354 households, 384 rural households and 63 local managers (Dehyaran, Shura Council, and related experts) for knowing the study area were selected and questioned.

Findings

Tourism and rise in employment

In the villages of Rudsar during the last decade, tourism has increased employment. According to the statistics, employment in tourism sector in Rudsar, there are 438 people out of which 392 are men and 46 are women. In addition, there are 1245 employees in the handicrafts sector. Most of them are active in the Oshian village (Rudsar Governorate, 2019). Due to the boom in tourism and demand from tourists for home and land in the countryside, price has had a dramatic rise in recent years in all rural areas.

According to field studies, the highest increase in land prices in the two decades (1996-2016) between the villages under study were in the villages of Javaherdasht (600,000 Tomans, in the first decade and 1 million Tomans, in the second decade), Lele-Rud (200,000 Tomans, in the first decade, and one million five hundred thousand tomans, in the second decade), Sefidab (800 thousand tomans, in the first decade and one million tomans, in the second decade), Hassanaksara (400 thousand tomans, in the first decade and 700 thousand tomans, in the first decade), and the coastal margin of the villages of Oshian (100 thousand tomans, in the first decade and one million tomans, in the second decade), Qasim Abad Sofla (80 thousand toman, in the first decade and one million tomans, in the second decade), Qasim Abad Olia (700 thousands, in the first decade and one million tomans, in the second decade).

According to field visits, the average land price in the villages studied in the second decade has grown significantly compared to the first decade. Most of the increase in land prices is related to the villages of Hasankasra, Javaherdasht, Sajiran, Bazneshin Olia, Sarvelat, Jangsara, and Oshiyen. According to the results of quantitative statistics, 44.4% of local managers and rural people (45.8%), with an average of 3.84% and 3.94%, considered

the impact of tourism on the increase in land and housing prices, respectively.

Tourism and construction of second homes

Due to the development of rural tourism and the increase in the number of second homes, land prices have risen sharply in the second decade, with Oshian, Qasim Abad Sofla, Qasim Abad Olia, and Jangsara experiencing the highest increase in land prices.

Villagers and local managers believe that the expansion of rural tourism in the villages under study has led to increased land sales and housing and consequently increased land and housing prices from the second decade (2006-2016). The construction of jobs in the rural areas under study created through tourism that build and utilize indigenous forces in occupations such as construction, carpentry, stone work, gardening, carpentry and purchasing materials from the area.

Villages such as Javaherdasht, Sajiran, Sarvelat, Bazneshin olia, Oshyan, Qasem Abad Sofla had the most construction among the sample villages. Regarding the impact of second homes on income growth, 41.2%, compared to the results of the survey from the viewpoint of rural people was 45.8%. From the point of view of local managers and rural people, the impact of second homes construction was an average of 3.01% and the average of 3.45%, respectively, which shows the role of tourism in the construction of second homes and increasing the income of the villagers.

Tourism and boom in local products and handicrafts

Increasing employment and motivation for economic activities, creating more and more jobs for rural residents alongside agricultural work, reducing rural migration to urban areas and rural women

employment in handicrafts have been the signs of increased employment in rural tourism. The boom in sales of agricultural products and handicrafts with an average of (3.69) and (3.54), respectively and rental villas and sanitation projects in coastal villages and foothills have had a significant impact on the villagers' income and economy.

Conclusion and suggestions

Investigating the role of tourism in the economic development of rural areas of Rudsar County showed that Rudsar has many potentials that could contribute to the economic development of rural areas. In all the villages under study, employment has grown in the tourism sector, with most of the occupations in such areas as (real estate consultants, renting villas, workshops and small-scale industries, housing complexes, grocery stores, handicrafts stores, rural visiting units, etc.)

Based on the results of the present study, the effects of rural tourism have been able to improve rural environment, economic prosperity of rural people, which serve as an effective strategy to promote job diversification and increase their welfare level. To achieve better results, the following suggestions are given:

Planning for adhering to the principles of rural construction in the area under the study and to prevent unauthorized constructions.

Introducing and selling agricultural and livestock products and handicrafts and establishing local markets to sell the products

Supporting the employment of rural youths, especially in tourism-related services.

The purpose of this study was to explain the effects of tourism on economic changes in rural areas of Rudsar County during the last two decades.

مقاله پژوهشی

تبیین اثرات گردشگری در تحولات اقتصادی نواحی روستایی شهرستان رودسر در دو دهه اخیر**

هوشنگ درویشی^۱، عیسی پور رمضان^۲، نصرالله مولائی هسجین^۳

۱- دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران.

۲- استادیار جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران.

۳- استاد جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران.

**- این مقاله مستخرج از رساله دکتری جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی با عنوان: تبیین اثرات گردشگری در تحولات اقتصادی- اجتماعی نواحی روستایی شهرستان رودسر در دو دهه اخیر، به راهنمایی آقای دکتر عیسی پور رمضان و استاد مشاور آقای دکتر نصرالله مولائی هسجین در گروه جغرافیا دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت می‌باشد.

چکیده

توسعه گردشگری به عنوان یکی از راهکارهای نجات روستاها از فقر، مهاجرت، مشکلات اقتصادی، ایجاد رفاه، حفظ ارزش‌های فرهنگ سنتی و در مجموع حفظ منابع طبیعی قلمداد می‌شود. این مقاله با هدف تبیین اثر گردشگری در تحولات اقتصادی نواحی روستایی شهرستان رودسر در دو دهه اخیر می‌باشد. مقاله از نوع توصیفی- تحلیلی بوده. داده‌های پژوهش از راه منابع اسنادی و مطالعات میدانی در قالب، مشاهده، مصاحبه و پرسش‌نامه بدست آمده است. برای تعیین نمونه با استفاده از روش کوکران از بین ۴۳۵۴ خانوار، تعداد ۳۸۴ خانوار روستایی و ۶۳ نفر از مدیران محلی به عنوان حجم نمونه انتخاب شد و در ۲۷ روستا که زمینه‌های بیش‌تری برای گردشگری داشتند پرسش‌نامه بین مدیران و روستائیان توزیع شد سپس روایی از راه متخصصین و پایایی گویه‌ها از روش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۸۲ محاسبه شد. برای بررسی کمی داده‌ها از آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن استفاده شد. نتایج نشان می‌دهد گردشگری در مناطق روستایی شهرستان رودسر بر اشتغال با شدت میانگین ۳/۸۳ تاثیرگذار بوده که این میزان نشان دهنده شدت اثر گذاری است و میزان افزایش درآمد خانوارها دارای میانگین ۳/۶۱ می‌باشد ساخت خانه‌های دوم با میانگین ۳/۵۴ و کاهش بیکاری با میانگین ۳/۴۵ حاکی از تاثیرات مثبت گردشگری است؛ که توانسته است موجب رونق درآمد، جلوگیری از مهاجرت و تنوع فعالیت اقتصادی شود در واقع گردشگری در مناطق روستایی موجب توسعه اقتصادی نواحی روستایی شده است.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۸/۰۸

تاریخ داوری: ۱۳۹۸/۱۰/۱۶

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۱۰/۲۰

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:

10.30495/jzpm.2022.4025

واژه‌های کلیدی:

گردشگری، تحول اقتصادی، مناطق روستایی، شهرستان رودسر.

* نویسنده مسئول: عیسی پور رمضان

نشانی: استادیار جغرافیا و برنامه‌ریزی روستایی، واحد رشت، دانشگاه آزاد اسلامی، رشت، ایران.

تلفن: ۰۹۱۱۳۴۲۲۴۰

پست الکترونیکی: pourramzan@iaurasht.ac.ir

دیگر در نواحی روستایی شود (Sepahvand, Leila and Reza 2016:37) بنابراین، بررسی توسعه اقتصادی مناطق روستایی و گردشگری امری ضروری است که بررسی آن می‌تواند گامی بزرگ در مسیر توسعه روستایی باشد. روستاهای هدف گردشگری شهرستان رودسر همانند، شرایط عمومی روستاهای کشور، پتانسیل‌های فراوانی گردشگری در عرصه‌های طبیعی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دارند. این جاذبه‌ها می‌توانند زمینه لازم را برای گسترش اقسام گوناگون گردشگری روستایی ایجاد نماید. در بیش‌تر نواحی روستایی، به دلیل غالب بودن اقتصاد کشاورزی و آسیب پذیری آن، توجه به دیگر فعالیت‌های توسعه‌ای نظیر گردشگری از جنبه‌های گوناگون می‌تواند تضمینی بر بهبود شرایط زندگی روستائیان باشد. هدف از این مقاله بررسی نقش گردشگری بر توسعه اقتصادی روستاهای مورد مطالعه این شهرستان است. و سوال مطرح شده در مقاله این است که گردشگری در روستاهای شهرستان رودسر تا چه اندازه توانسته است به توسعه اقتصادی مناطق روستایی منجر شود.

پیشینه و مبانی نظری پژوهش

در زمینه گردشگری و اثرات آن در توسعه اقتصادی روستاها، پژوهشی گسترده توسط پژوهشگران داخلی و خارجی انجام گرفته که برخی از آن‌ها به شرح زیر است
Regmi, 2016. گردشگری روستایی در توسعه و پایداری در روستاهای نپال، محقق بیان می‌کند که توسعه گردشگری از راه مشارکت مردم محلی، ارتقای آموزش و مهارت در بهبود خدمات بهداشتی، آگاهی در متنوع سازی اقتصاد محلی تاثیر گذار است.

Drutu, 2012. نقش گردشگری روستایی در توسعه اقتصادی محلی، در پژوهشی با عنوان "نقش گردشگری روستایی در توسعه اقتصادی محلی" به این نتیجه رسیده است که پتانسیل‌های گردشگری در منطقه وجود داشته ولی به هدف توسعه خود دست نیافته است و نیازمند استفاده از راهکارهای مناسب در راستای استفاده از این منابع برای دستیابی به توسعه اقتصادی در ناحیه می‌باشد.

Ahmed, I. & Jahan, 2013. گردشگری روستایی و اثر آن در مناطق روستایی بنگال، از دیدگاه این پژوهشگر گردشگری به کارکرد چندگانه خود به عنوان نیروی اصلی پیش برنده در توسعه اقتصادی- اجتماعی و تحولات کالبدی سکونت‌گاه‌های روستایی موثر است.

Nepal, 2007. تأثیرات گردشگری بر سکونت‌گاه روستایی منطقه آنابورنای نپال، نتایج مقاله نشان می‌دهد که گردشگری بر

گردشگری در عرصه‌های اقتصادی روستایی می‌تواند نقشی موثر در توسعه پایدار گردشگری و پایداری اجتماعات روستایی داشته است، به گونه‌ای که گردشگری یکی از زمینه‌های موثر در توسعه روستایی محسوب شده که می‌تواند فرصت‌ها و امکاناتی برای اشتغال و درآمد روستائیان فراهم نماید. و نقش مهمی در بالا بردن سطح توسعه روستایی ایجاد کند و توسعه روستایی در بخش گردشگری به عنوان ابزاری برای توسعه اقتصادی مناطق روستایی بشمار می‌رود (Bahrami, 2010:8) بنابراین گردشگری بیش از هر صنعت دیگری به جابجایی و انتقال سرمایه، پول در مقیاس‌های محلی، منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی کمک می‌کند (Shamaei, et al, 2011:23) از سوی دیگر، گردشگری موجب رفع فقر و بهبود رفاه اجتماعی، بهبود بهره‌وری اقتصادی و بهبود عملکرد صنعت گردشگری می‌شود؛ زیرا گردشگری، به نسبت سایر صنایع، فرصت‌های بیش‌تری را برای بهبود پیوند‌ها و ارتباطات در سراسر اقتصاد روستایی ارائه می‌دهد؛ فرصت‌هایی شامل گسترش صنعت کشاورزی محلی برای تهیه غذا برای هتل‌ها و رستوران‌ها، قیمت کالاها، تحول در کیفیت و کمیت خدمات) و توسعه زیر ساخت‌ها، صنعت ساخت و سازها در بر می‌گیرد و با این حال، می‌تواند فرصت‌های تجاری، سرمایه‌گذاری در زیر ساخت‌های خصوصی و عمومی، و توسعه روستایی را افزایش دهد (Jucan, 2013:81). با توجه به توجه به صنعت گردشگری در سال‌های اخیر و توجه به ظرفیت‌های طبیعی و فرهنگی موجود در سکونت‌گاه‌های روستایی کشور، گردشگری نقشی مهم در تجدید حیات روستاها، ایجاد اشتغال و درآمد برای مردم محلی، حفاظت از میراث طبیعی، تاریخی و فرهنگی و در نهایت، توسعه اقتصادی روستایی داشته باشد

(Razvani, 2008:1) امروزه صنعت گردشگری به عنوان رویکردی نوین برای توسعه همزیستی انسان و اجتماع، به منظور بهره‌وری اقتصادی، در توسعه مناطق جایگاهی خاص و مناسب یافته است. از این رو، مناطق دارای چشم‌اندازهای طبیعی به واسطه وضعیت جغرافیایی و زیست محیطی از نظر اقلیمی و توپوگرافی و هیدرولوژیکی جاذبه‌های ویژه‌ای را به وجود می‌آورد. از راهبردهایی که بتازگی در اغلب کشورهای جهان مورد توجه قرار گرفته و حتی در برخی از این کشورها به اجرا درآمده و نتایج مثبتی به همراه داشته، توسعه و گسترش گردشگری در نواحی روستایی است که دارای پتانسیل‌های لازم برای گسترش گردشگری دارند (Moradi et al, 2014: 109) توسعه گردشگری در نواحی روستایی می‌تواند زمینه‌ساز رشد اقتصادی، متنوع سازی اقتصاد روستایی، ایجاد اشتغال و درآمد، کاهش مهاجرت‌ها، امکان جمعیت‌پذیری و بهبود زیرساخت‌ها و موارد

موجب تنوع اقتصاد محلی و رونق فعالیت‌های اقتصادی به صورت سازمان یافته در حوزه گردشگری شده و زمینه توسعه پایدار روستایی را فراهم آورد.

Ahmadian, et al (2016)، نقش گردشگری در توسعه روستایی شهرستان مریوان، یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که گردشگری روستایی در بعد اقتصادی بیش‌ترین تاثیر در افزایش قیمت زمین و مسکن داشته است.

Ahmadi (2018)، بررسی عوامل مؤثر بر توسعه گردشگری و اثرات آن در پایداری اقتصادی نواحی روستایی زنجان، در پژوهش خود نشان می‌دهد مهم‌ترین عاملی که موجب توسعه گردشگری در نقاط روستایی استان زنجان شده، وجود عواملی جاذبه‌های تاریخی-مذهبی و افزایش آگاهی در زمینه گردشگری و توسعه اقتصادی روستاها را به همراه دارد.

توسعه گردشگری در مناطق و جوامع روستایی، به‌عنوان گزینه جایگزین توسعه، به سه علت مورد توجه است: الف) توانایی گردشگری، همچون برنامه‌ریزی، تعادل روستا- شهری، زمینه‌سازی برای تحولات اجتماعی، در کمک به حل مسائل و مشکلات پیش‌روی سکونت‌گاه‌های روستایی؛ ب) توسعه اقتصادی و متنوع‌سازی فعالیت‌ها و دسترسی بهتر به فرصت‌های اشتغال‌زایی و افزایش درآمد ساکنان روستایی؛ ج) توسعه زیرساختی و مسکن روستایی. این اهداف می‌تواند به ساکنان روستایی برای ماندگاری و بهبود کمی و کیفی شاخص‌های توسعه در مناطق روستایی کمک کند.

(Dragulan, 2012:196). گردشگری یکی از زمینه‌های نسبتاً تازه در توسعه روستایی است که می‌تواند فرصت‌ها و امکاناتی را بویژه برای اشتغال و درآمد روستایی فراهم سازد و نقش موثری در احیای نواحی روستایی ایفا کند. بنابراین، گردشگری برپایه جوامع محلی به تمامی فعالیت‌های گردشگری در همه عرصه‌ها و از هر نوع که بر پایه مشارکت و بر اساس پتانسیل‌های جوامع روستایی چه در فرآیند تصمیم‌گیری و چه در مدیریت و اجرا شکل بگیرد، گفته می‌شود.

در ایران به دلیل وجود اکوسیستم‌های گوناگون ساحلی، جلگه‌ای، جنگلی، کوهپایه‌ای، کوهستانی و وجود انواع منابع طبیعی از جمله دریاچه‌ها، رودخانه‌ها و آبشارها و...، با تنوعی از جغرافیایی روستایی و محیط‌های طبیعی روستا و این مسئله موجب ایجاد پتانسیل فراوان برای جوامع روستایی می‌شود (Shojaei, et al 2007:64 یکی از مباحث مهم در گردشگری، تعیین جایگاه وضع موجود این صنعت در منطقه می‌باشد زیرا نخستین مرحله در برنامه‌ریزی گردشگری، تعیین نقاط قوت و ضعف منطقه در امر گردشگری و فرصت‌ها و محدودیت‌های پیش‌رو برای رسیدن به توسعه آن می‌باشد بنابراین، توسعه

ابعاد اقتصادی و اجتماعی نواحی روستایی تأثیر زیادی گذاشته و موجب افزایش اشتغال در مناطق روستایی شده است.

Ashley, 2000، تاثیرات گردشگری روستایی بر روی معیشت روستاییان، با توجه به نتایج این مقاله دو هدف ۱. ارائه یک دورنمای سودمند از گردشگری برای ارتقای منافع محلی با تمرکز بر روی معیشت. ۲- چگونگی افزایش اثرگذاری گردشگری بر معیشت روستاییان دست یابد.

Islami (1998)، گردشگری روستایی و توسعه با توجه به نتایج این مقاله گردشگری منبع مهم اشتغال‌زایی و درآمد و زنجیره‌ای از فعالیت‌های اقتصادی را به وجود می‌آورد.

Mahdavi et al (2008)، بررسی اثرات گردشگری بر توسعه روستاییان دره‌کن و سولقان، نتایج پژوهش نشان داد که گردشگری در زمینه اقتصادی اثرات محدودی را بر روستاییان محدوده مورد مطالعه داشته و به جز اشتغال‌زایی و درآمدزایی، موجب بالا رفتن قیمت‌ها و سودآوری زمین شده است.

Ghaffari et al (2010)، نقش گردشگری در توسعه اقتصادی- اجتماعی روستایی سامان، در پژوهشی روستای سامان چهارمحال بختیاری به این نتیجه رسیده اند که بین ایجاد اشتغال، افزایش درآمد، کاهش مهاجرت ساکنان و گردشگری رابطه معناداری وجود دارد.

Bojar-e Jomhuri (2011)، نگرش جامعه‌میزبان بر اثرات اقتصادی، اجتماعی، کالبدی گردشگری روستایی شیرین دره در پژوهشی به این نتیجه رسیده اند که تاکنون توسعه گردشگری تأثیر چندانی در وضعیت اقتصادی، اجتماعی- فرهنگی در منطقه مورد مطالعه نداشته است.

Gharagozlou, et al (2012)، تحلیل گردشگری روستایی و نقش آن در توسعه اقتصاد تپه بهشهر، در مقاله‌ای به این نتیجه رسیده اند که گسترش گردشگری در منطقه منجر به ایجاد اشتغال، افزایش قیمت زمین اراضی، کاهش مهاجرت، گسترش ساخت و ساز و تغییر کاربری اراضی شده است.

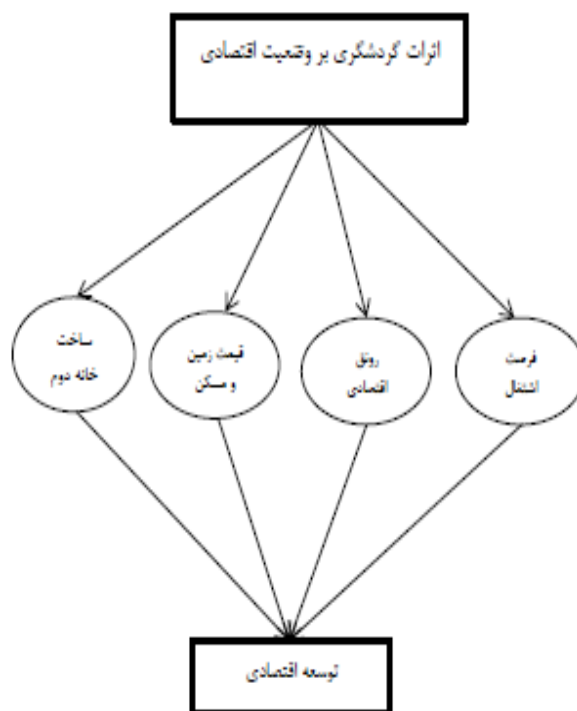
Zarafshani et al (2013)، بررسی اثرات گردشگری در ارتقا شاخص‌های اقتصادی- اجتماعی نواحی روستایی ریجاب در استان کرمانشاه، در پژوهش نشان داد که توسعه گردشگری در منطقه مورد مطالعه دارای چهار پیامد عمده می‌باشد. این پیامدها عبارتند از: درآمدزایی، ایجاد مشکلات زیست محیطی، توسعه فرهنگی و کاهش سرمایه اجتماعی. با بکارگیری نتایج این مطالعه می‌توان اثرات مثبت گردشگری را تقویت و پیامدهای منفی آن را کاهش داد.

Firouzabadi, et al (2014)، نقش گردشگری در توسعه اقتصادی سکونت‌گاه‌های روستایی شهرستان بهشهر، در پژوهشی دریافتند برنامه‌ریزی گردشگری می‌تواند در این ناحیه

مواد و روش پژوهش

روش پژوهش توصیفی-تحلیلی می‌باشد و دارای اهداف کاربردی است در گردآوری مطالب مقاله از دو روش اسنادی (کتابخانه‌ای) و پیمایشی بهره برده شده است و برای تجزیه و تحلیل یافته‌ها از روش‌های آماری توصیفی و استنباطی نظیر ضریب همبستگی از نرم افزار آماری spss، برای ترسیم جداول از نرم‌افزار Excel و برای ترسیم نقشه از نرم‌افزار GIS کمک گرفته شده است. برای تعیین نمونه آماری از بین روستاهای شهرستان رودسر، تعداد ۲۷ روستا دارای منابع و زمینه های گردشگری انتخاب و حجم نمونه با استفاده از روش کوکران از بین ۴۳۵۴ خانوار، تعداد ۳۸۴ خانوار روستایی و ۶۳ نفر از مدیران محلی (دهیاران، رئیس شورا و کارشناسان دستگاههای مرتبط) به دلیل آگاهی از محدوده مورد مطالعه انتخاب و مورد پرسش قرار گرفته‌اند.

گردشگری روستایی یکی از مهم‌ترین مشاغل مدرن در مناطق روستایی تجسم یافته است که با تأثیرگذاری در سه بعد تحولات اقتصادی، اجتماعی و محیطی ضمن جلب مشارکت جامعه محلی در توسعه اقتصاد ملی با پتانسیل حفظ و حمایت از منابع طبیعی و محیط زیست باعث پایداری محیطی می‌شود. در بعد اقتصادی گامی برای کاهش فقر با توسعه مراکز اشتغال کوچک، افزایش و تغییر شکل منابع در معرض خطر به سمت منابع پربازده و همراه با سودمندی و توزیع درآمد بر می‌دارد و در بعد اجتماعی نیز باعث کار آفرینی و جلوگیری از مهاجرت، ارتباطات بیش‌تر روستاییان با سایر جوامع و فرهنگ های متنوع و شناساندن هویت محلی و رفاه و درنهایت، ایجاد توسعه روستایی می‌شود (Amin & Bidokhti et al 2010:51).

نمودار ۱- مدل مفهومی پژوهش

جدول ۱- میزان توزیع پرسش‌نامه در روستاهای هدف برحسب دهستان

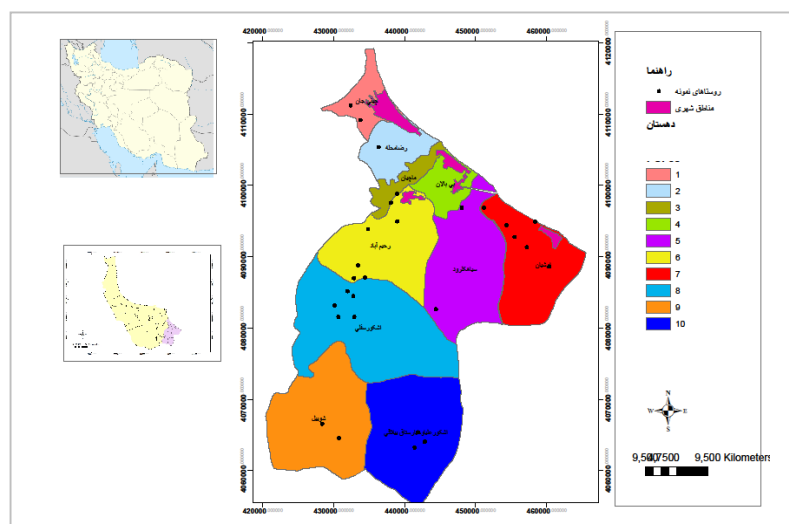
ردیف	دهستان	روستاهای مورد مطالعه		پرسش‌نامه های تکمیل شده	
		تعداد	درصد	تعداد	درصد
۱	اوشیان	۶	۲۲/۳	۱۳۱	۳۴/۱۱
۲	سیاهکلرود	۲	۷/۴	۲۲	۵/۷۲
۳	چینی جان	۲	۷/۴	۲۷	۷/۰۳
۴	رضا محله	۱	۳/۷	۱۸	۴/۶۸
۵	ماچیان	۲	۷/۴	۳۱	۸/۰۷
۶	بی بالان	۰	۰	۰	۰
۷	رحیم آباد	۴	۱۴/۸۳	۴۴	۱۱/۴۵
۸	اشکورسلی	۵	۱۸/۵۳	۵۹	۱۵/۳۶
۹	شوئیل	۲	۷/۴	۲۰	۵/۲۰
۱۰	اشکور علیا	۳	۱۱/۱۲	۳۲	۸/۳۳
جمع	۱۰	۲۷	۱۰۰	۳۸۴	۱۰۰

(source: Research findings, 2019)

محدوده مورد مطالعه

شهرستان رودسر از نظر موقعیت جغرافیایی در ۵۰ درجه و ۶ دقیقه تا ۵۰ درجه و ۳۷ دقیقه طول شرقی و ۳۶ درجه و ۳۸ دقیقه تا ۳۷ درجه و ۱۲ دقیقه عرض شمالی واقع شده است. رودسر در شرق گیلان واقع شده و دارای وسعتی معادل ۱۳۴۰ کیلومتر مربع در کنار دریای خزر واقع شده و فاصله آن تا مرکز استان حدود ۷۲ کیلومتر است. این شهرستان بر اساس سرشماری ۱۳۹۵ دارای ۴۲۲ آبادی و ۵۱۵۸۶ خانوار و ۱۴۷۳۹۸ نفر جمعیت بوده است.

روستاهای مورد بررسی در این مقاله در سطوح گوناگون جغرافیایی مانند موقعیت ساحلی جلگه ای، کوهپایه‌ای و کوهستانی از محیط طبیعی بکر، زیبا و دارای جاذبه‌های طبیعی چشم‌انداز ساحل، باغات و جنگل، شالیزار و رودخانه برخوردار می‌باشد که در فصول گردشگری دارای آب و هوای بسیار مناسب برای گردشگران است و حتی برخی از روستاهای هدف گردشگری افزون بر جاذبه‌های طبیعی دارای جاذبه‌های فرهنگی و تاریخی بوده که در رونق فعالیت‌های گردشگری نقش دارد.

شکل ۱- موقعیت و توزیع جغرافیایی روستاهای هدف گردشگری

(source: Research findings, 2019)

بحث و ارائه یافته‌ها پژوهش

گردشگری روستایی در محیطی اتفاق می‌افتد که متشکل از انسان و ویژگی‌های طبیعی است. محیط انسانی متشکل از

عوامل و فرایندهای اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است. در واقع محیط طبیعی و محیط انسانی درهم آمیخته اند، در نتیجه فعالیت‌های انسانی بر محیط طبیعی اثر می‌گذارد و از آن اثر می‌

گردشگری و رونق اشتغال

در روستاهای شهرستان رودسر در طی دهه اخیر گردشگری موجب رونق اشتغال شده است بر طبق آمار و اطلاعات اشتغال بخش گردشگری در شهرستان رودسر ۳۳۸ نفر می‌باشد که از این تعداد ۳۹۲ نفر مرد و ۴۶ زن هستند همچنین در بخش صنایع دستی تعداد ۱۲۴۵ نفر که بیش‌ترین آن در دهستان اوشیان فعالیت دارند (فرمانداری شهرستان رودسر، ۱۳۹۸). همچنین، نتیجه پرسش‌نامه نشان می‌دهد که میانگین سوال نقش گردشگری در اشتغال در دهه ۲/۵۴ و در دهه ۹۵ به ۳/۳۵ رسیده است و گردشگری روستایی در تحول و رونق اقتصادی در سال ۸۵ با میانگین ۲/۵۳ و در سال ۱۳۹۵ میانگین پاسخ ۳/۳۸ رسیده است که این نتایج نشان می‌دهد میزان اثرگذاری گردشگری بر زندگی مردم روستا در دهه دوم بیش از دهه نخست بوده است گویه مربوط به گردشگری در کار آفرینی با میانگین ۲/۶۰ و در سال ۱۳۹۵ دارای میانگین متوسط ۳/۴۵ شده است و گویه مربوط به ایجاد بازار جدید برای تولید و فروش در دهه ۸۵ ۲/۶۹ بوده است که در سال ۹۵ میانگین این گویه به ۳/۴۸ رسیده است بنابراین مقایسه گویه‌ها نشان می‌دهد که گردشگری توانسته در رونق شغل و کار آفرینی بامیانگین (۳/۴۵) و ایجاد بازارهای جدید برای فروش محصولات محلی بامیانگین (۳/۴۸) در زمینه کاهش بیکاری در روستاهای هدف گردشگری تأثیرگذار باشد.

پذیرد. گردشگری می‌تواند به عنوان شکلی با اهمیت از فعالیت‌های انسانی اثرات قابل توجهی داشته باشد. این اثرات در منطقه مقصد جایی که گردشگران با محیط محلی، اقتصاد، فرهنگ و جامعه تعامل دارند بسیار مشهود است. از این رو می‌توان به گونه مرسوم اثرات گردشگری را با عناوین اثرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی و زیست محیطی مورد بررسی قرار داد. ایجاد اشتغال و دستیابی به درآمد پایدار و مناسب، افزایش اشتغال و تنوع فعالیت‌های اقتصادی، کاهش بیکاری و ایجاد اشتغال برای افراد کم درآمد، ارتقاء سطح زندگی مردم و بهبود زیرساخت‌ها از مهمترین اثرات اقتصادی گردشگری روستایی در روستاهای هدف بشمار می‌رود. به منظور بررسی افزون بر مشاهدات نویسنده از ۳۸۴ نفر افراد که شامل ۷۶ درصد مرد و ۲۴ درصد زن بودند پرسش‌نامه تکمیل شد، در مقابل ۹۳/۷ درصد مدیران محلی مرد و ۶/۳ درصد افراد نیز زن بوده‌اند. از نظر تحصیلات پاسخگویان روستایی ۲۴/۲ درصد زیردیپلم، ۴۱/۴ درصد دیپلم، ۱۱/۷ درصد فوق دیپلم، ۱۸/۸ لیسانس، ۳/۹ درصد فوق لیسانس و دکتری بودند. در مقابل مدیران محلی، ۱۴/۳ درصد زیردیپلم، ۲۷ درصد دیپلم، ۲۸/۶ درصد فوق دیپلم، ۲۵/۴ درصد لیسانس، ۴/۷ درصد افراد فوق لیسانس و دکتری بوده‌اند. به منظور بررسی اثرات گردشگری در توسعه اقتصادی روستاهای مورد مطالعه از دیدگاه ساکنان منطقه و مدیران محلی از مولفه‌های گوناگون افزایش اشتغال، افزایش قیمت زمین، ساخت خانه‌های دوم و درآمد خانوار از لحاظ توصیفی و کمی مورد بررسی قرار گرفت که به ترتیب هر کدام به گونه جداگانه با شرح و جداول زیر آمده است.

جدول ۲- نقش گردشگری در اشتغال زایی روستاهای محدوده مورد مطالعه پژوهش

ردیف	۱۳۸۵						شرح
	میانگین	میانگین	میانگین	میانگین	میانگین	میانگین	
۳/۳۸	۲	۷	۲۶	۲۴	۴	فراوانی	در ایجاد اشتغال میزان نقش گردشگری در روستایان
	۳/۲	۱۱/۱	۴۱/۳	۳۸/۱	۶/۳	درصد	
۲/۵۴	۵۴	۱۰۸	۱۸۷	۳۰	۵	فراوانی	
	۱۴/۱	۲۸/۱	۴۸/۷	۷/۸	۱/۳	درصد	
۳/۱۹	۳	۱۹	۳۱	۷	۳	فراوانی	کم

	۴/۸	۳۰/۱	۴۹/۲	۱۱/۱	۴/۸	درصد	
۲/۵۸	۳۵	۱۴۱	۱۶۷	۳۲	۹	فراوانی	روستاییان
	۹/۱	۳۶/۷	۴۳/۵	۸/۳	۲/۳	درصد	
۳/۲۵	۴	۲۱	۲۶	۱۱	۱	فراوانی	مدیران
	۶/۳	۳۳/۳	۴۱/۳	۱۷/۵	۱/۶	درصد	
۲/۶۰	۴۳	۱۳۱	۱۵۷	۴۲	۱۱	فراوانی	روستاییان
	۱۱/۲	۳۴/۱	۴۰/۹	۱۰/۹	۲/۹	درصد	
۳/۰۳	۵	۱۳	۲۹	۱۱	۵	فراوانی	مدیران
	۷/۹	۲۰/۷	۴۶	۱۷/۵	۷/۹	درصد	
۲/۶۹	۲۶	۱۲۶	۱۸۱	۴۱	۱۰	فراوانی	روستاییان
	۶/۸	۳۲/۸	۴۷/۱	۱۰/۷	۲/۶	درصد	

کارآفرینی روستاها
گردشگری در
بازار جدید برای تولید و
فروش

ادامه جدول ۲- نقش گردشگری در اشتغال زایی روستاهای محدوده مورد مطالعه پژوهش

ردیف	۱۳۹۵						شرح
	کمتر از ۱	۱	متوسط	زیاد	بسیار زیاد	فراوانی	
۲/۶۶	۳	۱۹	۳۱	۷	۳	فراوانی	میزان نقش گردشگری در ایجاد اشتغال
	۴/۸	۳۰/۲	۴۹/۱	۱۱/۱	۴/۸	درصد	
۳/۳۵	۲۲	۵۱	۱۲۲	۱۴۵	۴۴	فراوانی	تحول و تنوع شغلی
	۵/۷	۱۳/۳	۳۱/۷	۳۷/۸	۱۱/۵	درصد	
۲/۵۳	۲	۵	۲۵	۲۴	۷	فراوانی	کارآفرینی روستاها
	۳/۲	۷/۹	۳۹/۷	۳۸/۱	۱۱/۱	درصد	
۳/۳۸	۲۳	۴۴	۱۲۴	۱۴۷	۴۶	فراوانی	بازار جدید برای تولید و فروش
	۶	۱۱/۵	۳۲/۲	۳۸/۳	۱۲	درصد	
۲/۵۲	۱	۸	۳۳	۲۲	۹	فراوانی	گردشگری در روستاها
	۱/۶	۱۲/۷	۳۶/۵	۳۴/۹	۱۴/۳	درصد	
۳/۴۵	۲۳	۵۱	۹۵	۱۵۶	۵۶	فراوانی	بازار جدید برای تولید و فروش
	۶	۱۳/۳	۲۴/۷	۴۱/۴	۱۴/۶	درصد	
۲/۵۲	۲	۶	۲۵	۲۰	۱۰	فراوانی	گردشگری در روستاها
	۳/۲	۹/۵	۳۹/۷	۳۱/۷	۱۵/۹	درصد	
۳/۴۸	۲۱	۴۲	۱۱۵	۱۵۲	۵۴	فراوانی	بازار جدید برای تولید و فروش
	۵/۵	۱۰/۹	۲۹/۹	۳۹/۶	۱۴/۱	درصد	

(source: Research findings, 2019)

افزایش قیمت زمین و مسکن

در اثر رونق گردشگری و تقاضا از سوی گردشگران برای داشتن خانه و زمین در سح روستا در سال‌های اخیر افزایش قیمت در تمام مناطق روستایی در حد چشم‌گیری صورت گرفته است. براساس مطالعات میدانی بیش‌ترین افزایش قیمت زمین در دو دهه (۹۵-۷۵) بین روستاهای مورد مطالعه به ترتیب مربوط به روستاهای جواهردشت (دهه نخست ۶۰۰ هزار تومان و دهه دوم یک میلیون تومان)، لهرود (دهه نخست ۲۰۰ هزار تومان و دهه دوم یک میلیون و پانصد هزار تومان تومان)، سفیدآب (دهه نخست ۸۰۰ هزار تومان و دهه دوم یک میلیون تومان)، حسنک‌سرا (دهه-نخست ۴۰۰ هزار تومان و دهه دوم ۷۰۰ هزار تومان) و حاشیه

ساحلی روستاهای اوشیان (دهه نخست ۱۰۰ هزار تومان و دهه دوم یک میلیون تومان)، قاسم‌آباد سفلی (دهه نخست ۸۰ هزار تومان و دهه دوم یک میلیون تومان)، قاسم‌آباد علیا (دهه نخست ۷۰۰ هزار تومان و دهه دوم یک میلیون تومان) می‌باشد. با توجه به بازدید میدانی میانگین قیمت اراضی در روستاهای مورد مطالعه در دهه دوم نسبت به دهه نخست رشد زیادی داشته‌است. بطوری که بیش‌ترین رشد قیمت زمین مربوط به روستاهای حسنک‌سرا، جواهردشت، سجیران، بازنشین علیا، سرولات، جنگ سرا و اوشیان می‌باشد. با توجه به نتایج بدست آمده از آمار کمی به نظر ۴۴/۴ درصد مدیران محلی و مردم روستا با ۴۵/۸ درصد به ترتیب با میانگین ۳/۸۴ درصد و ۳/۹۴ درصد میزان تأثیرگذاری گردشگری در افزایش قیمت زمین و مسکن دانسته‌اند.

جدول ۳- نقش گردشگری در افزایش قیمت زمین و مسکن روستاهای محدوده مورد مطالعه پژوهش

میانگین	۱۳۸۵			شرح		میانگین
	ح _۱	ح _۲	میانگین	زیاد	زیاد	
۱/۹۲	۳	۱۰	۲۸	۱۴	۸	افزایش قیمت مسکن
	۴/۸	۱۵/۹	۴۴/۴	۲۲/۲	۱۲/۷	
۲/۹۹	۲۱	۸۴	۱۷۶	۸۳	۲۰	گردشگری در روستایان
	۵/۵	۲۱/۹	۴۵/۸	۲۱/۶	۵/۲	
۲/۱۱	۲	۸	۲۵	۲۰	۸	افزایش قیمت مسکن
	۳/۲	۱۲/۷	۳۹/۷	۳۱/۷	۱۲/۷	
۲/۹۶	۲۶	۸۶	۱۶۸	۸۴	۲۰	گردشگری در فروش محصولات کشاورزی و
	۶/۸	۲۲/۴	۴۳/۸	۲۱/۹	۵/۲	

ادامه جدول ۳- نقش گردشگری در افزایش قیمت زمین و مسکن روستاهای محدوده مورد مطالعه پژوهش

میانگین	۱۳۹۵			شرح		میانگین
	ح _۱	ح _۲	میانگین	زیاد	زیاد	
۲/۷۷	۲	۲	۸	۲۸	۲۳	افزایش قیمت مسکن
	۳/۲	۳/۲	۱۲/۷	۴۴/۴	۳۶/۵	
۳/۸۴	۸	۲۸	۸۲	۱۶۲	۱۰۴	گردشگری در روستایان
	۲/۱	۷/۳	۲۱/۳	۴۲/۲	۲۷/۱	
۲/۸۵	۲	۱	۲	۲۶	۳۲	گردشگری در
	۳/۲	۱/۶	۳/۲	۴۱/۳	۵۰/۷	

۳/۶۹	۱۰	۲۳	۸۰	۱۳۸	۱۳۳	فراوانی	روستائیان
	۲/۶	۶	۲۰/۸	۳۵/۹	۳۴/۷	درصد	

(sorce:Research finidings ,2019)

نقش گردشگری در احداث خانه های دوم

بدلیل توسعه گردشگری روستایی و افزایش خانه های دوم قیمت زمین در دهه دوم افزایش قابل توجهی یافت که جدول زیر نشان دهنده تایید این موضوع می باشد، که از بین روستاهای مورد پژوهش، روستاهای اوشیان، قاسم آباد سفلی، قاسم آباد علیا و جنگ سرا، بیشترین افزایش قیمت زمین را تجربه کرده است. روستائیان و مدیران محلی بر این باورند با گسترش گردشگری روستایی در روستاهای مورد پژوهش زمینه افزایش خرید و فروش زمین و مسکن و به تبع آن افزایش قیمت زمین و مسکن را فراهم کرده است از دهه دوم (۱۳۹۵-۱۳۸۵)، احداث خانه های دوم در نواحی روستاهای مورد مطالعه با هدف گردشگری و

افزایش ساخت و ساز از مشاغلی که از طریق گردشگری ایجاد شده است که ساخت و ساز و استفاده از نیروهای بومی در مشاغلی نظیر بنایی، نجاری، سنگ کاری، باغبانی و سرایداری و خرید مصالح از منطقه است. روستاهایی مثل جواهردشت، سجیران، سرولات، بازنشن علیا، اوشیان، قاسم آباد سفلی از بین روستاهای نمونه بیشترین ساخت و ساز را داشته است. در رابطه با تأثیر گذاری ساخت خانه های دوم در افزایش درآمد ۴۱/۲ درصد، در مقابل نتایج بدست آمده از پژوهش از دیدگاه مردم روستا ۴۵/۸ درصد بوده که میزان تأثیرگذاری ساخت خانه های دوم از نگاه مدیران محلی با میانگین ۳/۰۱ درصد و نظر مردم روستا با میانگین ۳/۴۵ درصد نشان دهنده نقش گردشگری در ساخت خانه های دوم و افزایش درآمد روستائیان است.

جدول ۴- نقش گردشگری در ساخت خانه های دوم روستاهای محدوده مورد مطالعه

		۱۳۸۵				شرح	مدیران	تأثیرگذاری گردشگری در ساخت خانه های دوم
میانگین	بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم			
۲/۲۵	۲	۱۷	۲۶	۱۶	۲	فراوانی	ساخت خانه های دوم	
	۳/۲	۲۷	۴۱/۲	۲۵/۴	۳/۲	درصد		
۲/۶۹	۲۸	۱۲۵	۱۷۶	۴۶	۹	فراوانی		
	۷/۳	۳۲/۶	۴۵/۸	۱۲	۲/۳	درصد		

ادامه جدول ۴- نقش گردشگری در ساخت خانه های دوم روستاهای محدوده مورد مطالعه

		۱۳۹۵				شرح	مدیران	تأثیرگذاری گردشگری در ساخت خانه های دوم
میانگین	بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم			
۳/۰۱	۱	۳	۲۱	۲۴	۱۴	فراوانی	ساخت خانه های دوم	
	۱/۶	۴/۸	۳۳/۳	۳۸/۱	۲۲/۲	درصد		
۳/۵۴	۱۲	۴۰	۱۲۲	۱۴۵	۶۵	فراوانی		
	۳/۱	۱۰/۴	۳۱/۸	۳۷/۸	۱۶/۹	درصد		

(sorce:Research finidings ,2019).

نقش گردشگری در رونق اقتصاد خانوار

یکی از مواردی که گردشگری روستایی اثرات خودش را گذاشته افزایش قیمت زمین در روستاهای مورد مطالعه است که سود زیادی برای گروه از افرادی که صاحب زمین کافی می‌باشند بنابراین، ارتقا درآمد حاصل از افزایش زمین می‌تواند رونق اقتصادی ایجاد کند، از بین روستاهای مورد مطالعه روستاهای قاسم آباد سفلی، اوشیان، قاسم آباد علیا، جنگ سرا در دهه نخست بیشترین افزایش قیمت زمین داشته اند، و روستاهای لسبو، میلان، کاکرود، شوئیل، لشکان، ماچیان و حسنک سرا کمترین افزایش قیمت زمین روبه‌رو بوده است. بدلیل توسعه گردشگری روستایی و افزایش خانه های دوم قیمت زمین در دهه دوم

افزایش قابل توجهی یافت با توجه به یافته های بدست آمده از پرسش نامه توانسته در قدرت خرید ساکنین (۳/۵۵) اثرگذار باشد. با افزایش اشتغال و انگیزه تلاش برای فعالیت‌های اقتصادی، ایجاد شغل مکمل و متعدد برای ساکنان روستایی در کنار کار کشاورزی، زمینه کاهش مهاجرت روستائیان به مناطق شهری و اشتغال زنان روستایی در بخش صنایع دستی نشانه‌هایی از افزایش اشتغال در بخش گردشگری روستایی بوده است. با نگاه به (جدول ۷) افزایش درآمد حاصله از فروش محصولات کشاورزی با میانگین (۳/۶۹) و صنایع دستی با میانگین (۳/۵۴) اجاره ویلا و طرح سالم‌سازی در روستاهای حاشیه ساحلی و مناطق کوهپایه ای تاثیر فراوانی در اقتصاد درآمد روستائیان داشته است.

جدول ۵- نقش گردشگری در رونق اقتصادی روستائیان روستاهای محدوده مورد مطالعه

شرح		۱۳۸۵					
		بسیار زیاد	زیاد	متوسط	کم	بسیار کم	میانگین
مدیران	فراوانی	۵	۱۲	۲۴	۱۹	۳	۳/۰۴
	درصد	۷/۹	۱۹	۳۸/۱	۳۰/۲	۴/۸	
روستائیان	فراوانی	۱۲	۶۳	۱۵۸	۱۲۳	۲۸	۲/۷۶
	درصد	۳/۱	۱۶/۴	۴۱/۱	۳۲	۷/۲	
مدیران	فراوانی	۳	۱۸	۲۸	۱۳	۱	۲/۸۵
	درصد	۴/۸	۲۸/۶	۴۴/۴	۲۰/۶	۱/۶	
روستائیان	فراوانی	۹	۵۸	۱۸۶	۱۰۳	۲۸	۲/۷۸
	درصد	۲/۳	۱۵/۲	۴۸/۴	۲۶/۸	۷/۳	
مدیران	فراوانی	۷	۱۵	۲۵	۱۲	۴	۲/۸۵
	درصد	۱۱/۱	۲۳/۹	۳۹/۷	۱۹	۶/۳	
روستائیان	فراوانی	۱۳	۶۸	۱۶۱	۱۰۹	۳۳	۲/۷۸
	درصد	۳/۴	۱۷/۱	۴۱/۹	۲۸/۴	۸/۶	

۱۳۹۵						شرح
بسیار زیاد	زیاد	فردانی	کم	بسیار کم	بسیار کم	
۲/۲۸	۱	۷	۲۰	۱۶	۱۹	فراوانی
	۱/۶	۱۱/۱	۳۱/۷	۲۵/۴	۳۰/۲	درصد
۳/۵۵	۱۰	۵۷	۱۱۱	۱۲۲	۸۴	فراوانی
	۲/۶	۱۴/۸	۲۸/۹	۳۱/۸	۲۱/۹	درصد
۲/۱۱	۱	۴	۱۲	۳۰	۱۶	فراوانی
	۱/۶	۶/۳	۱۹	۴۷/۷	۲۵/۴	درصد
۳/۶۹	۱۱	۳۲	۱۰۲	۱۵۴	۸۴	فراوانی
	۳/۱	۸/۳	۲۶/۶	۴۰/۱	۲۱/۹	درصد
۲۰/۶	۱	۵	۱۱	۲۳	۲۰	فراوانی
	۱/۶	۷/۹	۱۷/۵	۴۱/۳	۳۱/۷	درصد
۳/۶۱	۱۵	۳۷	۱۱۲	۱۳۶	۸۴	فراوانی
	۳/۹	۹/۶	۲۹/۲	۳۵/۴	۲۱/۹	درصد

source: Research findings, 2019)

مستقیمی وجود دارد که با افزایش گردشگری، اشتغال افزایش می‌یابد و این نتیجه بدست می‌آید که با افزایش گردشگری، فرصت‌های شغلی افزایش یافته و بدنبال آن درآمد نیز افزایش یافته است و رابط بین گردشگری و کاهش بیکاری از نوع معکوس است بدین معنی که با افزایش گردشگری، کاهش بیکاری در منطقه مشاهده می‌شود و این ضریب نشان دهنده رابطه بین گردشگری با متغیرهای اقتصادی پژوهش را تایید می‌کند.

ارزیابی تاثیر گردشگری بر وضعیت اقتصادی در محدوده مطالعه شده

در این بحث متغیرهای شامل فرصت‌های شغلی و کاهش بیکاری و رونق درآمد مورد بررسی قرار گرفت که نشان‌دهنده توسعه اقتصادی در سطح منطقه است. به منظور بررسی استنباطی متغیرها از آزمون ضریب همبستگی اسپیرمن، استفاده شد با توجه به نتایج آزمون بین متغیر فرصت‌های شغلی و رونق درآمد رابطه

جدول ۶- ارزیابی ضریب همبستگی اسپیرمن بین مؤلفه های منتخب پژوهش و وضعیت اقتصادی در محدوده مطالعه شده

		شرح	گردشگری	ایجاد فرصت های شغلی	کاهش بیکاری	افزایش درآمد
Spearman's rho	گردشگری	Correlation Coefficient	1.000	.466**	-.459*	.294*
		Sig. (2-tailed)		.000	.000	.019
	ایجاد فرصت‌های شغلی	Correlation Coefficient	.466**	1.000		
		Sig. (2-tailed)	.000	.		
	کاهش بیکاری	Correlation Coefficient	-.459**		1.000	
		Sig. (2-tailed)	.000	.	.	

	Correlation Coefficient	.294*	1.000
افزایش درآمد	Sig. (2-tailed)	.019	.

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

(source: Research findings, 2019).

Motiei Langroodi et al, Aligholi et al (2012) (2013), Safai et al, (2014) همسو می‌باشد در رابطه با سنجیدن افزایش قیمت مسکن نسبت به دیگر روستاها بیشترین افزایش را نشان می‌دهد. به گونه‌ای که به نظر ۴۴/۴ درصد مدیران محلی و مردم روستا با ۴۵/۸ درصد به ترتیب با میانگین ۳/۸۴ درصد و ۳/۹۴ درصد میزان تأثیرگذاری گردشگری در افزایش قیمت زمین و مسکن دانسته اند. نتیجه پژوهش این پژوهش با پژوهشگرانی مانند: Motiei Langroodi et al (2013), (2012), (Annabestani, et al (2012), Borghi et al (2012), (2013), Amirhajloo, et al (2013) تطابق داشته است، باتوجه به نتیجه‌های این پژوهش اثرات گردشگری روستایی توانسته زمینه‌های بهبود محیط روستایی، رونق اقتصادی روستاییان و به عنوان یک راهکار موثر در راستای رونق تنوع شغلی و افزایش سطح رفاه آنان عمل نماید که در راستای بهبود بیش‌تر، پیشنهادهای زیر ارائه می‌شود.

* برنامه‌ریزی برای رعایت اصول ساخت سازه‌های روستایی در ناحیه مطالعاتی و جلوگیری از ساخت و سازهای بی‌رویه.

* معرفی و فروش محصولات کشاورزی و دامی و صنایع دستی و تاسیس بازارهای محلی برای فروش محصولات.

* حمایت به اشتغال جوانان روستاها بویژه در بخش خدمات مرتبط با گردشگری.

نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

در این مقاله به بررسی نقش گردشگری در توسعه اقتصادی نواحی روستایی شهرستان رودسر پرداخته شد. نتایج نشان داد که روستاهای شهرستان رودسر دارای قابلیت‌های بسیار زیادی است که می‌تواند در توسعه اقتصادی روستاها نقش داشته است در تمامی روستاهای مورد مطالعه اشتغال در بخش گردشگری رشد داشته و اکثر شاغلین در کارهایی مانند (مشاورین املاک، اجاره دادن ویلاها، کارگاهها و صنایع کوچک تبدیلی، مجتمع‌ها و واحدهای پذیرایی، فروشگاههای مواد غذایی، فروشگاههای صنایع دستی، واحدهای بوم‌گردی و...) مشغول به فعالیت شده اند این نتیجه در راستای نتایج: (2011) Jomehpour, Salehi, et al (2014) می‌باشد به گونه‌ای که روستاهای جواهردشت، اوشیان، قاسم‌آبادسلفی بیش‌ترین اشتغال در بخش ساختمان و ساخت خانه‌های دوم در بین روستاهای مورد مطالعه داشته است و روستاهای ماچیان و لسبو بیش‌تر جنبه زیارتی داشته و روستاهای زیار، نیلو، سنجیران رشد گردشگری با ایجاد کارگاههای کوچک تبدیلی (بسته‌بندی گل‌گاوزبان، فندق، گیاهان دارویی و عرقیجات) رونق یافته‌است. در امر تأثیرگذاری گردشگری بر مولفه‌های اشتغال با میانگین ۳/۸۳، افزایش درآمد با میانگین ۳/۶۱، و کاهش بیکاری با میانگین ۳/۴۵ تأثیر مثبت داشته‌است، در این راستا نتیجه پژوهش پژوهشگرانی مانند:

References

- Ahmadi, M. (2018). "Investigation of Factors Affecting Tourism Development and its Impacts on Economic Sustainability of Rural Areas of Zanjan Province", *Regional Planning Quarterly*, Volume 8, Number 29, pp. 92-79.
- Ahmadian, M. A. & Alizadeh, K. Bukani, R. (2016). "The Role of Tourism in Rural Development of Marivan County", *Iranian Geographical Society Quarterly*, No. 51, pp. 325-350.
- Ahmed, I. & Jahan, N. (2013). Rural Tourism-prospects in Rustic Bengal. *European Journal of Business and Management*, LSSN, 1905-2222.
- Ashley, C. (2000). the impacts of Tourism on rural lively hoods: namibias Experience,

Oversias Development Institute, Portlandhouse, stageplace, London, workingpaper128.

- Aligholi Zadeh Farouzjani, N., & Qadami, M. (2012). "Tourism Development in Rural Areas in the Framework of Sustainable Tourism Approach with Emphasis on Economic Dimensions (Case Study: Tonekabon District)", *Geographical Research Quarterly*, Vol. 27, No. 1, pp. 80-104.
- Amin Bidokhti, A. A., Zargar, S.M., & Nazari, M. (2010). "Investigation of Strategic Marketing in Tourism Industry" *Strategic Management Studies*, No. 3, pp. 68-49
- Amirhajloo, E., Tolai, S., Zanganeh, A., Zanganeh, A. (2013). "Evaluation and Prioritization of Tourism Effects at National Level by the Fan Topsis Method" *Regional Planning Quarterly*, Vol. III, no 10, pp. 26-15

- 8- Annabestani, A. A., & Saeedi, A., & Darvishi, H. (2012). "Investigation of Economic, Social, Physical and Environmental Effects of Tourism Development in Rural Settlements from the Viewpoint of Tourists and Villagers (Arjan-Fars Plain)", *Spatial Planning Journal*, Second Year, No. 2, pp. 20-1.
- 9- Bahrami, M. (2010). "Investigating the Potentials and bottlenecks of Rural Tourism Development in Kurdistan Province", *Proceedings of the Fourth International Congress of Islamic Geographers*, Zahedan, pp. 15-1
- 10- Bojar-e Jomhuri, Kh., Zomradian, M.J., & Khoshrou, R. (2011). "The Host Community's Attitude to the Socio-Economic Impacts of Tourism in Rural Areas (Shirin Dara Quchan Village)", *Vol. 14, no.1*, pp. 1815-1823.
- 11- Borghi, H., Jamini, D., & Kamasi, H. (2012). "Investigating the Impact of Cave Cave Tourism on Employment Development" *First National Conference on Geography and Tourism in the Third Millennium*, Najafabad Islamic Azad University, pp. 8-1.
- 12- Dragulan, L. V., & Drutu, M. (2012). *Rural tourism for local economic development. International Journal of Academic Research in Accounting, Finance and Management Sciences*, 2(1), 196-203 .
- 13- Firouzabadi, S. A. (2014). "Tourism's Role in the Economic Development of Rural Settlements in Behshahr", *Space Economics and Rural Development*, No. 2, pp. 33-21.
- 14- Ghaffari, S. R. & Torki Eremani, M. (2010). "The Role of Tourism in the Socio-Economic Development of Chaharmahal va Bakhtiari Province of Saman Village", *Journal of Rural and Development*, Volume 12, No. 2, pp. 126-113.
- 15- Gharagozlou, H., & Soleimangoli, R., & Ebrahimpour, H. (2012). "Analysis of Rural Tourism and its Role in Rural Economy Development (Altepeh Behshahr Village)", *Geographical Research*, No. 2, pp. 11-7.
- 16- Iran Statistical Center, (2016). *Culture of Rosar Township, Planning and Budget Organization*.
- 17- Islam, N. (1998). *The nonfarm sector and rural development, international food policy research institute*, Washington, D.C
- 18- Jomehpour, M., & Ahmadi, Sh. (2011). "The Impact of Tourism on Sustainable Rural Livelihoods
- 19- jucan, C.N., & jucan, M.S. (2013). *Travel and tourism as a driver of economic recovery. Procedia Economics and Finance*, 6, 81-88.
- 20- Mahdavi Hajiloui, M., & Ghadiri Masoum, M., & Ghahramani, N. (2008). "Tourism Impacts on Rural Development by Survey of Rural Canal and Solangan Villagers", *Rural and Development* 11, No. 2, pp. 60-39.
- 21- Moradi, V., & Qasemi, A., (2014). *The Role of Tourism in the Economic Development of Rural Settlements in Behshahr City*, *Journal of Space Economy and Rural Development*, Third Year, No. 2, Summer 2014, 8
- 22- Motiei Langroodi, S. H., & Rezaieh Azadi, M. (2013). "Evaluating the Economic Impacts of Tourism from the Host Community's Viewpoint (Urmia Section)", *Journal of Space Economics and Rural Development*, No. 75, pp. 91-2.
- 23- Nepal S. K. (2007). *Tourism and Rural Settlements Nepal 's Annapurna Region*, *Annals of Tourism Research*, vol.34, no.4.
- 24- Razvani, M.R. (2008). *"Rural Tourism Development with Sustainable Tourism Approach"*, First Edition, Tehran.
- 25- Regmi, N. (2016). *Rural Tourism in Nepal, Development and Sustainability, A Case study of parbat District, Nepal*, *Bachelors Thesis Centria University of Applied Sciences, Degree Programme in Tourism*, Talonpojkankatu 2, 67100 Kokkola, Finland.
- 26- Safai, M., & Damenbagh, S., Taheri, H., and Razmgir, F. (2014). "Analyzing the Role of Tourism in the Rural Economy (Ban Zardeh-Dalahoo County)", *Rural Research*, Volume 5, Number 2: 16
- 27- Salehi, Sadegh, and Zahra Heydari and Hadi Karimi (2014): "Investigating the Impact of Tourism on Sustainable Development of Rural Areas (Two Thousand Tonekabon District)", *Journal of Rural Research and Planning*, Volume 5, Number 3, pp. 43-17.
- 28- Sepahvand, Leila and Reza Sepahvand (2016): "Tourism Planning of Village of Bisheh Station", *Ghلام Azam Publications*, pp. 95-37
- 29- Shamaei, A. & Musa Vand, J. (2011). "Leveling the Cities of the Province in terms of Tourism Infrastructure Using the AHp Topsis Model," *Urban and Regional Studies and Research*, Vol. 3, No. 10, pp. 40- 23.
- 30- Shojaei, M., & Noori, N. (2007). "Investigation of Government Policies in Tourism Industry and Presentation of Sustainable Development Model of Tourism

Industry of Iran", Management Knowledge Quarterly, No. 78, p. 64.
31- Zarafshani, K., & Sharafi, L., & Gravandi, Sh., & Ghobadi, P. (2013). "Investigating the Impacts of Tourism Development on

Promoting Socio-Economic Indicators of Rural Areas (Rijab Tourism Area in Kermanshah)", Space Economics and Rural Development, Volume 2, Issue 5, pp. 134-119.

